

Cròniques de la Pescadora

Reintroducció de l'àguila pescadora a la Comunitat Valenciana

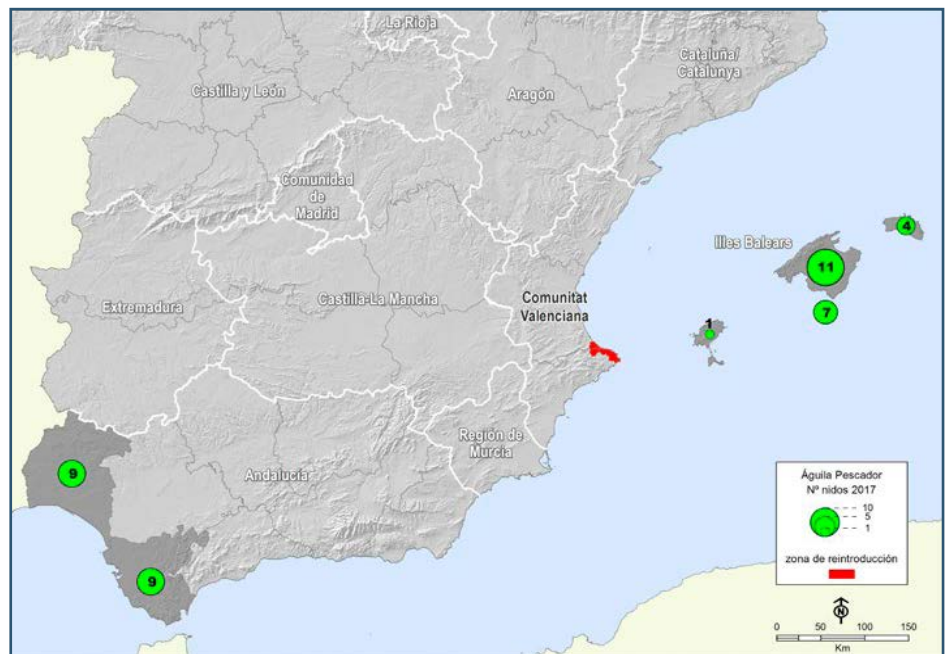
Número 1 · Octubre 2019

“Cròniques de la Pescadora” és una publicació divulgativa sobre el projecte de reintroducció de l'àguila pescadora (*Pandion haliaetus*) a la Comunitat Valenciana, que s'ha iniciat en 2019.

Objectiu Principal del Projecte de Reintroducció

L'objectiu principal és recuperar la població reproductora d'aquesta espècie al litoral valencià, permetent la connexió amb la població de les illes Balears, augmentant la seua resiliència i garantint la seua viabilitat a llarg termini. Amb això a més s'afavoriria la consolidació de l'espècie com a reproductora a l'Espanya peninsular, i la connexió entre el nucli balear i l'andalús.

Ubicació de la zona de reintroducció en relació amb les poblacions nidificants espanyoles.

La Benvinguda

El passat 14 de juny de 2019 es van introduir els primers 4 polls d'àguila pescadora en les instal·lacions de l'Ajuntament de Pego situades al Parc Natural de la marjal de Pego-Oliva. Mitjançant la tècnica de *hacking* o cria campestre, els polls, situats en dos gàbies grans, són alimentats sense que vegem als seus cuidadors; d'aquesta manera els polls són criats en un niu artificial que simula les condicions naturals, en un entorn al qual podran tornar una vegada aconseguisquen l'edat reproductiva.

Rebent els 4 polls d'àguila pescadora.

Taula 1. Dades dels exemplars d'àguila pescadora que han format part del projecte de reintroducció.

Anella	Nom	Procedència	Data eclosió	Sexe	Alliberament	Edat en alliberament (dies)
UC	Marina	Embassament Gudalcacín (Cadis)	23/4/19	Femella	8/7/19	76
LJ	Luigi	Ciudadella (Menorca)	9/5/19	Masclle	11/7/19	63
UF	Quillo	Embassament Gudalcacín (Cadis)	13/5/19	Masclle	23/7/19	71
LU	Lulú	Estellencs (Mallorca)	18/5/19	Femella	29/7/19	72

Els polls creixen

Voluntària preparant el peix per a les àguiles.

Al llarg dels dies successius es van mantenir en les dos gàbies grans proporcionant-los peix trossejat en porcions fins a uns 300 g/dia per poll. Amb el pas dels dies les porcions van creixent fins que se'ls aportava el peix partit en dos. El peix va ser proporcionat sobretot per la confraria de pescadors de Dénia.

Tant en l'alimentació dels polls com en el seguiment posterior s'ha comptat amb la col·laboració del projecte de voluntariat organitzat per la *Fundación Migres i Terra Natura*.

Les àguiles pescadores volen en llibertat

El dia 8 de juliol, 24 dies després d'arribar els aguilons es va procedir a obrir la primera gàbia gran, una vegada comprovat que els polls exercitaven les ales en els dies previs. Els engranalls (menjadors) instal·lats en l'exterior del *hacking* i en la marjal es van activar des d'aquest moment i sempre tenen peix disponible per als exemplars alliberats.

El dia 23 de juliol s'obri la segona gàbia gran i Quillo ix i vola activament. Lulú no ix de la gàbia i tampoc fa intents d'aletejar pel que es tanca la porta i es manté fins a la setmana següent. El 29 de juliol es procedeix a obrir de nou la gàbia per a l'eixida de Lulú, encara que amb certes dificultats.

Abans de l'alliberament tots els polls van ser equipats amb emissors satel·litaris GPS per a saber la seua posició en tot moment.

Per a seguir els moviments i possibles incidències es va formar un nodrit equip d'unes 25 persones distribuïdes per tota la marjal. Fotografia: Jordi García Polop.

Ja en llibertat, les àguiles freqüenten la zona del *hacking* i els engranalls, als quals acudeixen puntualment per menjar al matí i a la vesprada. Luigi i Quillo compartint peix en una torre.

Corregint impactes

A les àguiles pescadores els agrada posar-se en talaies naturals o artificials per a tenir bona visió de l'entorn i evitar possibles depredadors. Per això, les torres elèctriques constitueixen un dels majors riscos per a la supervivència ja que els suports sense corregir poden causar la seua electrocució.

Per això s'han corregit 81 suports dins del Parc Natural la majoria (72) per part d'Iberdrola i s'han instal·lat salvaocells en algunes de les línies elèctriques per a evitar col·lisions.

El Club de Caçadors de Pego va col·laborar en l'obertura de lluents per a la correcció de 4 suports de molt difícil accés per estar en zona inundada amb molta vegetació.

Operari d'Iberdrola instal·lant aïllants en una torre de la marjal.

Els viatges de les nostres àguiles pescadores

Marina

Des del primer moment és l'àguila més precoç i activa. Vola sense problemes i a l'agost comença a fer els primers vols llargs, primer cap a la Cala de la Granadella, més tard a l'Embassament de Bellús i al Parc Natural de l'Albufera. A mitjan agost realitza una llarga excursió de 4 dies en què recorre quasi 600 km, vola cap al sud i aconsegueix arribar a Cartagena i a Lorca, abans de girar cap al nord, sobrevolant Albacete per a tornar després a Pego.

A la fi d'agost comença a freqüentar l'embassament de Beniarrés, tornant sempre a la marjal de Pego-Oliva. Comença setembre amb un nou recorregut, en aquesta ocasió cap al nord, arribant fins a l'embassament de Sitjar, a Onda (Castelló). Al retorn, arriba al P.N. de l'Albufera on roman des de llavors en els arrossars de Silla, en la riba oest del llac.

Moviments de Marina. Fotografia: Jordi García Polop.

Luigi

Després dels primers dies volant al voltant de la zona del *hacking*, la primera setmana d'agost comença el seu periple cap a terres franceses. Durant 11 dies recorre 1.600 km; primer voreja tota la costa mediterrània cap al nord i arriba al sud de França, fins a Tolosa. Passa uns dies en una piscifactoria de carpes. Després d'una setmana d'excursió comença a tornar, creuant els Pirineus, arribant en pocs dies a la marjal de Pego-Oliva.

L'1 de setembre emprèn la seua migració cap a Àfrica, volant sobre la costa mediterrània cap al sud i creuant l'estret de Gibraltar dos dies més tard. Continua volant cap al sud sobre el Marroc, Sàhara Occidental i desert de Mauritània fins a arribar al Senegal, on roman des de llavors en els voltants del llac de Guier, a la regió de Sant-Louis.

Moviments de Luigi.

Quillo

Durant els primers dies realitza vols entre diferents suports elèctrics i els menjadors sense cap incidència, encara que a l'agost ha de ser rescatat d'entre el canyar de la marjal en tres ocasions, segons sembla per haver caigut després de realitzar intents de pesca.

El 23 de setembre inicia la seua migració cap a Àfrica. Segueix la costa cap al sud, però a diferència de la ruta de Luigi, Quillo no arriba a Gibraltar, sinó que creua el Mediterrani des d'Almeria, sobrevolant el mar d'Alborán i arribant al Marroc prop d'Alhucemas. Continua volant cap al sud fins a les proximitats de Taza, on perdem la seua pista fins al moment.

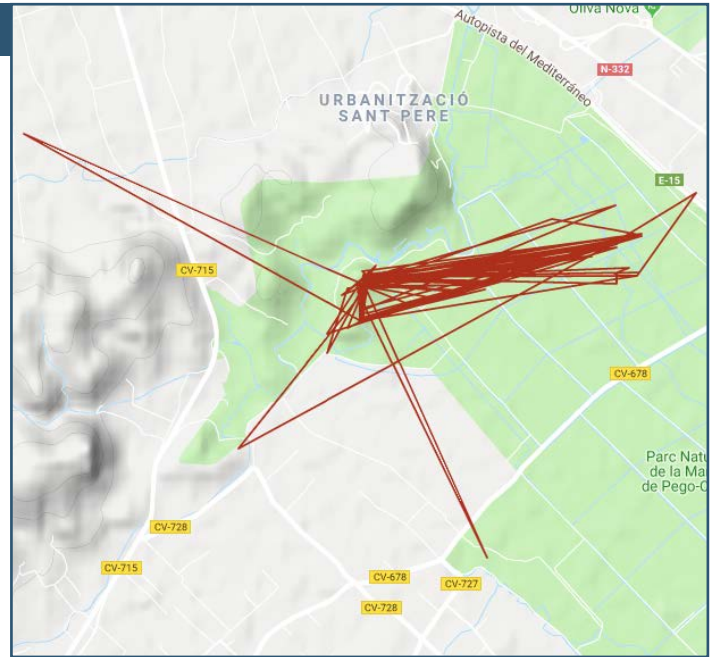

Moviments de Quillo. Fotografia: Jordi García Polop.

Lulú

Sens dubte és l'àguila que més maldecaps ens ha donat. Els primers dies no mostra bones aptituds de vol i ha de ser rescatada en diverses ocasions en haver caigut enmig del matoll, en el canyar o en l'aigua. A mitjan agost està diversos dies molt alacaiguda i és trobada al sòl, al peu d'un engranall, deshidratada i totalment exhausta. És ingressada en el Centre de Recuperació de fauna de Santa Faç, a Alacant, on roman 20 dies fins que es recupera i és alliberada de nou.

En els dies posteriors roman a l'entorn de la Muntanyeta Verda i s'alimenta amb normalitat, encara que amb desplaçaments molt curts. El dia 12 de setembre, en ple temporal d'aigua i vent, és de nou rescatada en el sòl, al peu d'una torre, pel que sembla per haver sigut desplaçada pel fort vent. Se li instal·la en la gàbia i en poques hores vola de nou. Des de llavors ha anat augmentant la distàn-

Moviments de Lulú.

cia dels seus desplaçaments des dels menjadors, cap a les torres elèctriques corregides de la marjal i cap a les llacunes dels lluent.

Comiat de les àguiles pescadores

El 13 de setembre va tenir lloc a la Casa de Cultura de Pego, un acte de comiat dels polls d'enguany i, sobretot, d'agraïment als voluntaris i col·laboradors.

L'acte va comptar amb una bona audiència, amb presència de representants de la Conselleria, Terra Natura, Iberdrola, Confraria de Pescadors de Dénia, Club de Caçadors de Pego, ajuntaments de Pego i Oliva, Parc Natural i de bona part dels voluntaris que han participat desinteressadament en el projecte.

Assistents a l'acte de comiat dels polls d'enguany.